

СТАНОВИЩЕ

за дисертационния труд
„Съвременни педагогически стратегии в дисциплината
„Сценично движение”
на Ивет Иванова Лазарова – Торосян
за присъждане на образователната и научна степен „доктор”

Автор – проф. д.изк. Дойчина Синигерска

Дисертационният труд на докторанта Ивет Лазарова – Торосян „Съвременни педагогически стратегии в дисциплината „Сценично движение” с научен ръководител проф. Тайсия Янбастиева е резултат от многогодишните усилия на автора, като творец в сферата на театралното изкуство. Студентските години в класовете по „Актьорство за куклен театър” и „Образователен и терапевтичен театър” в НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов”, значимите постижения като актьор и режисьор в куклените и драматични театри в България, преподавателската дейност в НАТФИЗ, участия в национални и международни научни форуми, свързани с ролята на съвременния куклен театър, впечатляващото ѝ представяне във фестивалния куклено-театрален живот у нас са видимо сериозната база, която Лазарова – Торосян надгражда при реализиране на задълбочен анализ на характеристиките на педагогическите стратегии в дисциплината „Сценично движение” - една от основните в съвременното театрално висше образование.

Текстът на предложеният труд продължава активността на появилата се напоследък поредица от български научни разработки, свързани с повишаване на професионалната култура на актьора. Но той е, преди всичко, свидетелство за смелостта на автора да фокусира вниманието си върху систематизиране и структуриране на знанията конкретно за дисциплината „Сценично движение” , получени чрез изследване на същността на развитието ѝ във времето. Той - трудът е свидетелство и за смелостта на автора да предложи и посоки за нейното актуализиране.

Дисертацията е разположена на 219 страници. Съдържа Увод, три глави, Заключение, Библиография. Самата конструкция на дисертационния труд, богатата библиография – 91 източника /74 на кирилица, 17 на латиница/ респектират с амбицията на Лазарова – Торосян да огледа и проследи в дълбочина интересуващата я картина на съвременните

педагогически стратегии в дисциплината „Сценично движение”, без която картина, оценката за адекватността на нейното лице, е трудно постижима.

Още с Увода авторът впечатлява читателя с възможността убедително да предложи ясен модел на своята дисертация. Включените мотиви за избор на изследването, формулираната хипотезата, определяне на обекта, на предмета му, на неговите цели и задачи са неоспоримо доказателство за желание към прецизно владение на научната методология. Открояващото се предложение на докторанта за проследяване на миналото, настоящото и бъдещето на педагогическите стратегии в дисциплината „Сценично движение”, поражда въпроси, свързани с необходимостта от непрекъснато обновяване лицето на театралната педагогика. Процес, продиктуван от една от най-характерните черти на театъра - съвременност.

Ивет Лазарова – Торосян се старее да структурира работеща логика на своето изследване. В първа глава „Проследяване на генезиса на обучителни техники и методики , представени и използвани в дисциплината „Основи на сценичното движение” до създаване на катедра „Сценично движение” в НАТФИЗ „Кр.Сарафов” докторантът успява да проследи впечатляващ брой многообразни практики от различни исторически периоди. Предложеният извод „Разглежданите търсения имат една обща свръх-задача – да събудят актьорската природа и актьорът сам да открие своя „букет”от средства и методи за самоусъвършенстване” /стр.79/ безспорно разширява за читателя хоризонта за включване на нови подходи и практики.

Чрез предложеното обширното изследване във втора глава „Образователни методи и техники в дисциплината „Сценично движение”, НАТФИЗ „Кр.Сарафов” авторът на дисертационния труд създава богата палитра от индивидуалните стратегии на преподавателите по дисциплината „Сценично движение” към НАТФИЗ „Кр.Сарафов”. Този подход провокира необходимостта да се активира мотивацията на бъдещите актьори за включване с желание и разбиране на различни практики за обогатяване на актьорското пластическо мислене.

Трета глава продължава логиката на изследването. Озаглавена „Съвременни педагогически стратегии в дисциплината „Сценично движение”, трета глава фокусира вниманието върху последователните усилия на катедра „Сценично движение” за реализиране на екипно взаимодействие с катедрите АРСДТ и АРКТ към НАТФИЗ „Кр.Сарафов”.

Заклучението убедително убеждава, че съвременните педагогически стратегии в обучението по „Сценично движение” обогатяват двигателната

култура на бъдещите актьори и биха могли да бъдат устойчива предпоставка за успешната реализацията в различните сфери на съвременното театрално пространство.

Дисертационният труд на Ивет Лазарова – Торосян доказва, че ползите от вглеждането в съвременните педагогически стратегии в дисциплината „Сценично движение” са очевидни. Вглеждането не само обогатява представата за ролята им във съвременното висше театрално образование. С вниманието, което този труд отдава на българските педагозите по специалността „Сценично движение”, той обогатява и историята на българското висше театрално образование и в частност на юбилярите - НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов” и катедра „Сценично движение” към НАТФИЗ „Кр.Сарафов”.

Напълно приемам авторството на изложените в автореферата приноси.

По-горе изразените мисли са само част от основанието ми да гласувам с **ДА** и да пледирам за представената дисертация „Съвременни педагогически стратегии в дисциплината „Сценично движение” **уважаемото научно жури да присъди на Ивет Иванова Лазарова-Торосян образователната и научна степен „доктор”**

19.02.2019г.

Проф.д.изк.Дойчина Синигерска